

VERSLAG OVER DE FINANCIËLE TOESTAND in toepassing van artikel 96 § 4 en 5 van de nieuwe gemeentewet.

1. Algemeenheden :

Er werd bij het inschrijven van de kredieten in deze begroting rekening gehouden met de instructies van de toezichhoudende overheid, het specifieke karakter van de gemeente en haar financiële toestand.

De ontvangsten en de uitgaven werden geraamd op basis van de gegevens die beschikbaar waren op het ogenblik van de opmaak van de begroting.

De begroting 2023 sluit af met een lichte voorschot op de gewone Begroting op eigen dienstjaar na te hebben rekening gehouden met de overschrijvingen maar toont een belangrijk tekort op gecumuleerde dienstjaren.

Ondanks een zeer belangrijke uitgevoerde werk, blijft de financiële toestand van de gemeente zeer gevoelig; de boni is immers in de laatste jaren fors gedaald, bovendien kampt Vorst, zoals andere Brusselse gemeentes, met verschillende uitdagingen en crisissen met de nood om er een oplossing voor te kunnen vinden en ervoor te zorgen dat infrastructuren en de nodige diensten ter beschikking zijn.

Dit nota overloopt de voornaamste schommelingen van de budgettaire gegevens wat de ontvangsten en uitgaven omvat van de gewone dienst van de Begroting 2023.

2. Gewone dienst :

2.1. Ontvangsten

2.1.1. de prestatieontvangsten :

De prestatieontvangsten bevatten de geïnde ontvangsten in retributie van sommige diensten aan de bevolking, voornamelijk:

- Onthaal van klein kinderen, buitenschoolse activiteiten, schoolmaaltijden
- Maaltijden en activiteiten voor senioren
- Stedenbouwkundige procedures (aanvragen van toelatingen,...)
- Ontvangsten voor parkeerbeleid
- Bezetten van openbare weg

Ze omvatten de volgende belangrijke posten:

Parkeer beleid : 2.200.000 €

Energie – doorgangsrechten : 1.351.321 €

Crèches en peuterspeelplaatsen : 766.930 €

Wegen en wegsignalisatie : 564.300 €

Kleuter- en lager onderwijs (schoolmaaltijden en socio-culturele activiteiten): 510.000 €

De prestatie ontvangsten zien hun niveau stijgen in vergelijking met dat waargenomen in de Begroting 2022.

De voornaamste reden hiervoor is een betere invordering van gefactureerde retributies. Al jaren werden maatregelen van organisatorische orde getroffen om een betere inning van de verschuldigde sommen te verzekeren om het bestaande geschil te verminderen. Dat werk begint eindelijk zijn vruchten af te werpen.

De in 2023 verwachte ontvangsten werden ingeschreven door het verwijzen naar de geïnde ontvangsten in de loop van het dienstjaar 2022 of op basis van de rekening 2021 (maaltijden en socio-culturele activiteiten) en rekening houdend met nieuwe gegevens die op het ogenblik van de opmaak van de begroting gekend waren.

Deze ontvangsten zijn, in vergelijking met de Begroting 2022, met 284.288,15 € gestegen (inclusief de overdrachtsontvangsten ter hoogte van 2.200.000 € - parkeer beleid die voortaan, volgens de omzendbrief voor het opmaken van de gemeentelijke begrotingen van 27 juli 2017, geboekt zijn in prestatieontvangsten met het economische code 161-01).

Dat bedrag dat ook rekening hield van het feit dat deze aard van uitgave sinds 2016 een compensatievergoeding per huisvesting afkomstig van Vivaqua bevatte, is sinds verleden jaar "water retributie" geworden en afkomstig van het Gewest, hetzij 689.740,11 €. Het is nu overgedragen, sinds dit jaar, naar Overdracht ontvangsten (zie artikel 874/465-48 /22).

Ter herinnering : het ingeschreven bedrag op Begroting 2023 voortkomend uit de ontvangsten van Parking Brussels is nu gebaseerd op vooruitzichten voorzien in de nieuwe ordonnantie op stationering en door het Toezicht goedgekeurd.

De voornaamste redenen voor de verhoging zijn terug te vinden op het vlak van de ontvangsten afkomstig uit diverse terugvorderingen (+80.100 € - Privaat patrimonium), een naar omhoog herzien perceptie coëfficiënt van ontvangsten op het vlak van schoolmaaltijden (+79.398 € - Crèches en Onderwijs) en prestatieontvangsten (+64.300 € - Wegen).

2.1.2. de overdrachtsontvangsten :

De overdrachtsontvangsten zijn enerzijds de geïnde ontvangsten van de burgers en van de andere macht niveaus anderzijds.

De overdrachtsontvangsten, buiten gesubsidieerd onderwijzend personeel (gecompenseerd door een gelijkaardig bedrag in uitgaven) bedragen 111.591.107,09 € in 2023.

De totale ontvangsten overstijgen de Begroting 2022 met 19.843.201,64 €, voornamelijk te wijten aan:

- De begroting 2023 voorziet als algemene dotatie voor de gemeentes (ADG) 21.078.586,74 € hetzij 395.416,27 € meer dan de Begroting 2022.
- De begroting 2023 voorziet als onroerende voorheffing 37.327.403,72 € hetzij 10.966.598,29 € meer dan de Begroting 2022.
- De begroting 2023 voorziet ontvangsten van personenbelastingen voor een bedrag van 16.712.615,69 € hetzij 3.605.884,07 € meer dan de Begroting 2022.
- De begroting 2023 voorziet ontvangsten van gemeentebelastingen voor een bedrag van 8.334.782,87 € hetzij 990.867,72 € meer dan de Begroting 2021.
- De begroting 2023 voorziet ontvangsten vanuit art 46bis voor een bedrag van 2.946.959,82 € hetzij 314.797,54 € meer dan de Begroting 2022.
- De begroting 2023 voorziet ontvangsten van tussenkomst in barema verhogingen voor een bedrag van 2.827.386,97 € hetzij 612.053,97 € meer dan de Begroting 2022 (waarvan maaltijdscheques en niveau C);
- De begroting 2023 voorziet een betoelaag van administratieve sancties voor 1.452.250 € hetzij 599.950 meer dan de Begroting 2022.
- De begroting 2023 voorziet verschillende betoelagen personeel voor 1.120.758,25 € meer dan de Begroting 2022.
- De begroting 2023 voorziet een bijkomende algemene dotatie voor de gemeentes (ADG) van 838.331,80 € in vergelijking met de Begroting 2022.
- De begroting 2023 voorziet de overdracht van de "dotatie water" (ex Vivaqua) voor 689.740,11 € in vergelijking met de Begroting 2022.
- Het saldo komt voort uit verschillende dotaties en wijk contracten hetzij 291.196,38 € **minder** dan de Begroting 2022.

Wat de opcentiemen voor OV en PB betreft :

Voor 2023 werd de aanslagvoet van de opcentiemen voor de personenbelasting op 7% behouden maar de aanslagvoet voor de onroerende voorheffing is verhoogd tot 3990 in het kader van inspanningen te verrichten om een budgettaire evenwicht te geraken, opgelegd door de Toezicht. Laat ons opmerken dat een Be home premie voorzien is voor het geheel van bezettende eigenaars. Deze premie ter hoogte

hoogte van 200 € zou gedeeltelijk/volledig de opslag van de opcentiemen RV compenseren (naargelang het kadastrale inkomen) en in overdrachtsuitgaven is ingeschreven.

Het bedrag van de opcentiemen op de onroerende voorheffing, hetzij 37.327.403,72 € werd berekend door de correctieve parameter van 95,90 % toe te passen (gemiddelde realisatiegraad over de 5 laatste jaren) en dit overeenkomstig de begrotingscirculaire.

Wat de gemeente belastingen betreft :

De gemeentebelastingen vertonen een vooruitgang (+990.867,72 €) ten opzichte van de begroting 2022 en in vergelijking met de Rekening 2021 (+2.012.673,47 €). Deze verhoging is hoofdzakelijk te wijten aan een indexering van de tarieven op de meeste van onze reglementen. Voor 2023, zou de belasting op parkings en openbare parkeerplaatsen verbreed worden tot de privaten oppervlakte (+320.000 €)

Ter herinnering : het jaar 2015 was ook uitzonderlijk op het vlak van de belasting op het bouwen en herbouwen (bijna 1.000.000 € meer dan voorzien). Voor 2014 heeft de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deze vermindering van ontvangst op zich genomen door de storting van een bijkomende compensatie van bijna 2.370.000 € in het kader van de ordonnantie die erop gericht is de gemeenten te betrekken bij de economische ontwikkeling. Geen enkele bijkomende steun werd verleend, noch voor 2016, noch voor 2017.

Wat de overdrachten voortkomend uit andere machtsniveaus :

Het aandeel van Vorst in de algemene dotatie aan de gemeentes (ADG) bedraagt 21.078.586,74 € en vertegenwoordigt 16,67 % van de overdrachtsontvangsten. Dat bedrag omvat dus voortaan de **bijkomende dotatie ter compensatie van de negatieve effecten** van de verdeling van het gemeentefonds eveneens de financiële bijdrage van het Gewest overeenkomstig de ordonnantie van 19 juli 2017 met het oog op de **verbetering van de budgettaire toestand** van gemeenten, die in financiële moeilijkheden verkeren en dit overeenkomstig instructies afkomstig van BPB (mail van 22/08/2017).

Een bijkomende algemene dotatie voor de gemeentes (ADG) van 838.331,80 € is ook door het Gewest toegekend om de verschillende huidige crisissen het hoofd te bieden.

Een krediet van 2.827.386,97 € is ingeschreven voor het ten laste nemen door het Gewest van de baremaverhoging toegekend aan het gemeentepersoneel.

De dotatie voor de aanduiding van een Nederlandstalige schepen (art 46bis) bedraagt 2.946.959,82 €, een verbetering dus in vergelijking met 2022 (+314.797,54 €). In tegenstelling tot vorig jaar, is de evolutie van de BBP dit jaar opnieuw positief wat een opwaartse invloed heeft op de dotatie die de federale overheid aan het BHG doorstort en dus ook op het bedrag in het aandeel van de gemeente (mail van 26 oktober 2022).

De oorspronkelijke gewestdotatie van 3.987.786 € toegestaan in 2020 als compensatie voor de afschaffing van de belasting op de drijfkracht en informaticamaterieel alsook ter compensatie voor het wegvallen van het materieel en outillage werd tot 4.086.963 € gebracht door de overeenkomst van 23 december 2019 vanuit het Gewest en door de Gemeenteraad op 04 februari 2020 goedgekeurd eveneens, de overeenkomst van 30 december 2020 gestemd door de Raad van 26 januari laatsleden bedingt dat het bedrag toegekend voor 2021 bedraagt 4.168.702 €. Voor dit jaar, de overeenkomst van 20 december 2021 goedgekeurd door de Raad van 08 februari 2022 bedingt een dotatie van 4.252.076 € en bevestigd door brief van 09 augustus 2022. In 2023, zonder door de Raad goedgekeurd nieuwe overeenkomst, werd voorzichtigheidshalve, het bedrag van 2022 her-ingeschreven.

Dit bedrag omvat :

- compensatie voor de afschaffing van de belasting op computers en op de drijfkracht : 1.342.676 € (jaarlijk geïndexeerd)
- compensatie voor de lagere opbrengst van de plaatselijke belastingen : 958.444 €
- compensatie voor afschaffing van de onroerende voorheffing op materiaal en outillage: 1.950.956 €.

2.1.3. de schuldontvangsten :

De bedragen werden ingeschreven op basis van de aanwijzingen van de intercommunales.

Niets is minder zeker dat de gas- en elektriciteitsdividenden in de toekomst zich zullen kunnen handhaven, gezien de onzekerheid rond het resultaat van de intercommunales.

De kredietinteressen afkomstig van korte termijn beleggingen van de thesaurieoverschotten zijn einde juli tot een einde gekomen; bewijs eens te meer dat deze ontvangsten onzeker zijn en zeer afhankelijk van de rentecurve, van de frequentie van de ontvangsten en worden rechtstreeks beïnvloed door de

toenemende daling van de thesaurieoverschotten. Na de forse stijging van de rente sinds de zomer 2022, sorteert de financiële structuur geplaatst op de omloop van de ING schuld volledig zijn effecten en ons toelaat een ristorno op interesten van 926.715,34 € te incasseren.

Ingevolge de door Vivaqua aangebrachte statuutswijzigingen, kunnen er niet langer dividenden uitgekeerd worden en de jaarlijkse compensatievergoeding nu een "water retributie" geworden is, rechtstreeks door het Gewest gestort en voortaan, sinds dit jaar, als een overdracht ontvangst dient geboekt te worden (874/465-48 /22)

Deze ontvangsten zijn gestegen (+858.477,37 €) ten opzichte van Begroting 2022 met als voornaamste post:

- 854.924,51 € **meer** ontvangsten afkomstig van de creditinteressen (ING effect);

2.2. Uitgaven

2.2.1. de personeelsuitgaven :

De vooruitzicht voor personeelsuitgaven omvat een verhoging van 6.370.226,03 € vergeleken met de Begroting 2022 inclusief een omslag van 1.235.150,40 € voor de maaltijdscheques (hetzij 24.299,07 € **minder** dan de inschrijving in de Begroting 2022).

Deze verhoging ten aanzien van de Begroting 2022 wordt als volgt verklaard (waarvan 338.631 € voor maaltijdscheques hierboven vermeld) :

- 5.546.009 € voor het personeel in activiteit waarvan de voornaamste posten zijn :

2.510.311 € (Betoelaagd onderwijzend personeel)

845.847 € (Kribben en peuterscholen)

389.008 € (Werklieden gebouwen, schoonmaaksters, conciërges)

387.008 € (Leerkrachten, conciërges, secretaresses, schoonmaaksters)

278.469 € (Financiële diensten)

239.516 € (Technisch personeel dienst Werken)

238.244 € (Preventie)

199.161 € (Openbare netheid)

128.616 € (Burgemeester en schepenen)

117.489 € (Secretariaat, bevolking, burg. stand, geschillen)

116.716 € (Sport)

107.177 € (Stedenbouw en renovatie (wijkcontracten inbegrepen))

106.682 € (Cultuur & vrije tijd)

102.626 € (Bibliotheek)

95.838 € (Centraal aankoop en economaat)

83.751 € (Huisvesting)

264.266 € **minder** (Kosten woon-werkverkeer)

99.279 € **minder** (CLB)

36.984 € **minder** (Grootstedenbeleid)

707.624 € **meer** (Al resterende posten samen)

- 116.593 € **meer** voor de pensioenen.

De personeelsuitgaven bedragen 51,55 % van de ontvangsten.

2.2.2. de werkingsuitgaven :

De werkingsuitgaven bedragen 8,94 % van de ontvangsten; ze bevatten de voornaamste volgende rubrieken :

- Prestaties Rode Kruis : testen & vaccinaties : 850.000 €, conjunctureel volgens de stand van zaken qua pandemie
- School maaltijd : 700.000 €
- Opruiming van gemeente afval : 499.296 €
- School benodigdheden : 436.116 €
- Gas en elektriciteit voor scholen : 404.729 €
- Huur van (nieuwe) gebouwen : 346.307 €
- Kosten voor informatica : 336.420 €
- Kadercontract CIRB / Iristeam : 336.000 €
- Vergoeding voor bij de gemeente gedetacheerd personeel : 330.000 €
- Opmaken en levering van identiteitskaarten : 220.000 €
- Onroerende voorheffing (vervolgens nieuwe aanwinsten) : 200.000 €
- Huur van tijdelijke klassen in de Bempt : 199.336 €
- Groene ruimtes en in begraafstelling : 195.000 €
- Voeding voor kribbes : 182.312 €
- Vergoeding voor bij de scholen gedetacheerd personeel (art 60) : 147.000 €
- Specifieke informatica kosten : 117.600 €
- Prestaties van de arbeidsgeneeskundige dienst : 115.000 €
- Tehuis aan zee + uitstapkosten : 110.050 €

De werkingsuitgaven van de Wijkcontracten en dergelijke (716.481,50 €) zijn gesubsidieerd ten bedrage van 84,50 % (605.420 €).

Ten opzichte van de Begroting 2022 stelt men **een verhoging** vast van 793.107,37 € (te nuanceren wegens uitgaven in verband met het vaccinatie centrum – 850.000 € ingeschreven in 2022 en de stijging van energie kosten – 604.748 € meer in 2023), hetzij in werkelijkheid **1.038.252 €** waarvan :

- 604.748 € **meer** voor gas en elektriciteit (vast contract eindigde op 31/12/2022)
- 195.000 € **meer** voor schoolmaaltijden
- 105.740 € **meer** voor huur- en onderhoudskosten, kantoormat. en -meubilair
- 101.170 € **meer** voor belastingen, retributies op onroerende goederen
- 89.745 € **meer** voor technische benodigdheden
- 67.839 € **meer** voor honoraria studies en werken
- 51.685 € **meer** voor benodigdheden voor gebouwen
- 49.980 € **meer** voor prestaties van derden voor gebouwen
- 44.290 € **meer** voor gedetacheerd personeel
- 43.659 € **meer** voor tehuis aan zee + uitstapkosten
- 42.338 € **meer** voor preventie dienst
- 39.933 € **meer** voor overige + andere kosten voor gebouwen
- 33.347 € **meer** voor informatica
- 31.564 € **meer** voor procedure- en vervolgingskosten

- 609.556 € **minder** voor technische prestaties
- 136.753 € **minder** voor huurgeld en -lasten

- 42.450 € **minder** voor vergoedingen voor andere prestaties (122-48)
- 14.350 € **minder** voor frankeerkosten
- 12.905 € **minder** voor receptie- en representatiekosten
- 12.824 € **minder** voor kosten woon-werkverkeer

- 120.905,31 € **meer** voor al de rest van deze rubrieken

Vergeleken met de Begroting 2022 bedraagt de reële verhoging 6,97%.

2.2.3. de overdrachtsuitgaven :

Dit soort van uitgave **voorziet een stijging** met 3.830.308,48 € vergeleken met de Begroting 2022, hetzij +9,23 %. Deze verhoging is grotendeels te wijten aan de Be-home premie (1.948.000 €) die deels de verhoging van RV tot 3990 mildert en de dotatie aan de politie zone.

In het algemeen hebben de gemeentes geen enkele controles over deze uitgaven daar ze voortvloeien uit wettelijke of reglementaire verplichtingen.

De bewegingsruimte van de gemeente is bijgevolg erg beperkt afgezien van het feit dat men via begrotingswijziging de werkelijke resultaten van de Rekening kan rechtzetten (OCMW en Politiezone).

De dotatie aan het OCMW bedraagt 20.523.023 € (20.067.874,75 € op de Begroting 2022 – hetzij + 455.148,25 €) en stijgt met 2.602.865,64 € ten opzichte van de rekening 2021. Dat cijfer houdt rekening met een globale inspanning van 1,5 miljoen €..

De dotatie aan de politiezone bedraagt 16.394.522 € (14.324.306,21 € op de Begroting 2022 – hetzij + 2.070.216,19 €) en stijgt met 1.994.637 € ten opzichte van de rekening 2021. Laten we niet vergeten dat het toezicht op de politiezones onder de bevoegdheid van de FOD Binnenlandse Zaken valt. Dat tamelijk groot verschil in vergelijking met 2022 verklaart zich door de retrocessie van boni's van de verschillende Rekeningen van de Zone (volgens de verdeelsleutel voor Vorst) die er ingelast was.

Ter herinnering : de afschaffing van de inhouding van 3% voor de Agglomeratie (al van toepassing in de begrotingswijziging nummer 8), heeft weer een voordelige impact op de begroting 2023.

Het geheel aan overdrachtsuitgaven vormt 33,31 % van het totaal aan ontvangsten.

2.2.4. de schulduitgaven :

Net als voor 2022 moet er weer een beroep gedaan worden op thesaurievoorschotten en dat op maandelijkse basis om de onregelmatigheid van de stortingen van voorschotten van de FOD Financiën tegen te gaan. Het grootste deel van de opcentiemen op de onroerende voorheffing wordt immers gestort op het einde van het jaar. Bewust van dat problematiek, heeft het Gewest, sinds 2018, een systeem van maandelijkse trekkingslijn uitgedokterd, beschikbaar voor de gemeentes dat de steeds belangrijk nood aan thesaurievoorschotten "lichter maakt".

De lasten van investeringsleningen van de gemeentelijke leningen zijn gestegen met 1.499.275 € vergeleken met de Begroting 2022.

De forse stijging sinds eind juli van rentevoeten beïnvloedt op een nadelige manier onze schuldenlast.

Het effect is nochtans mildert door een "positief return" op het dekkingsproduct op de schuld van ING dat ons een ristorno op interesten van 926.715,34 € toelaat te vergaren (zie bovenaan - Ontvangsten van de Schuld)

Ter herinnering, de Opdracht voor buitengewone dienst voorziet 11.164.880,13 € aan leningen waar het precies af te sluiten niveau maar begin 2024 bij de afsluiting van de Rekening 2023 zal bekend zijn..

De al toegestane inspanningen beginnen hun vruchten af te werpen maar zullen verdergezet moeten worden en dit, op een zeer strikte manier in de toekomstige jaren, met als doel de schuld last in te houden en vatbaar zijn om dit terug te betalen maar ook en vooral om coherent te blijven met de voorziene bedragen in het Plan 2022-2024 die ons een evenwicht (met overboekingen) op eigen dienstjaar oplegt.

3. Conclusies :

De begroting toont, rekening houdend met een bedrag van 675.000 € (gebruik van provisie voor risico's en lasten) en het saldo van de overboekingen (2.015.044 €) een kleine overschot van 49.676,53 € maar een tekort op gecumuleerde dienstjaren van -10.227.564,36 €.

De toename van de bevolking in Vorst deze laatste jaren (57.545 registreerde inwoners op 31/12/2022) heeft niet alleen nieuwe inkomsten maar ook nieuwe lasten veroorzaakt. De toename van het aantal leefloontrekkers wordt steeds groter in Vorst net als in het Brusselse Gewest, versterkt sedert 2 jaar door de Corona crisis en nog meer geërgerd door de energie crisis, de forse verhoging van grondstoffen en inflatie.

Daardoor is de financiële toestand van de gemeente kritisch geworden met als gevolg dat zware inspanningen hebben ondernomen moeten worden om het evenwicht in 2023 te bereiken en die, in 2024, verder zullen gezet worden om dat broos evenwicht opgelegd door de Toezicht te behouden.

Vorst, 25 februari 2023.

De gemeente ontvanger



Van enst Michel

